

Posudek oponenta habilitační práce

Uchazeč	MgA. Ivana Sobková
Habilitační práce	Specifika dětského a studentského divadla
Oponent	Mgr. Irena Konývková

Práce Ivany Sobkové je umě rozdělenu na kapitoly „Kdo?“, „S kým?“, „Co?“, „Jak?“. Tyto jednoduché otázky přesně zdůrazňují i pořadí důležitosti specifík dětského a studentského divadla. Poukazují tak na nutnost vybaveného vedoucího divadelního souboru, a to nejen po stránce divadelní, ale také pedagogické. Nadřazenost II. kapitoly Děti a studenti nad kapitolou III. Inscenační proces jako cesta, tedy „S kým?“ nad „Co?“ a „Jak“ pak dávají jasné sdělení, že v divadle hraném dětmi či studenty, jde především a hlavně o ně, o jejich rozvoj, ať už osobnostní, nebo umělecký.

Tato srozumitelná přehlednost je podtržena shrnujícími tabulky za částmi, které srovnávají, či ukazují vývoj, např. tabulka s. 18 Srovnání tvorby herce-umělce a dětského herce, s. 22-25 Vztahy mezi důležitými mezníky v ontogenetickém vývoji dítěte, vývojem herního jednání, hry v roli a nástupem jednotlivých typů dětského dramatického projevu, s. 51-53 Srovnání inscenačních postupů, s. 59-61.

Jako nepřesné vidím v práci Ivany Sobkové používání pojmů „dětský dramatický projev“ a „herectví“, kdy působí nahodile střídání pojmů „dětské herectví“ a „herecké dovednosti“ s „dětským dramatickým projevem“.

V její práci se zaměřuje na divadlo, a proto jasný pojem „herectví dítěte“ je na místě, což Ivana Sobková používá např. na s. 19: „Podívejme se tedy blíže na to, z jakých zdrojů čerpá dětské herectví, a jak se v nich odrážejí limity vývojové...“, nebo na s. 44: „V rolích jednotlivých postav se děti zpočátku střídaly, což přinášelo...tříbení vlastních hereckých dovedností.“ Nadbytečně tak vyznívá hledání jiného pojmenování pro dětské jevištní jednání na s.17 „dětský dramatický projev“ v kapitole „Herectví a dětský dramatický projev“, kde vytvoření tohoto pojmu Ivana Sobková zdůvodňuje tím, že nemůže v sobě zahrnout varianty v celé šíři dané ontogenezi, aby pak v následující tabulce dětské herectví přesně definovala.

Stejně tak je nadbytečné pojmenovávání „umělecký dospělý herecký projev“, namísto herectví dospělých, či herectví profesionálního herce.

Přitom není pochyb, že podstata rozdílu mezi herectvím dospělého člověka a herectvím dítěte je Ivanou Sobkovou popsána erudovaně a zevrubně, což dokládá přehledná tabulka „Srovnání tvorby herce - umělce a dětského herce“ a především pak zaznamenaná tvorba inscenací pod jejím vedením.

K podobné nejasnosti dochází i ve vyjmenovávání výběru cílů pedagoga u inscenace Kočičí palác na s. 52, kde dává do protikladu osobnostních a sociálních cílů „dramatické cíle“. V tomto porovnání by bylo přesnější nazvat tyto cíle umělecké, či přímo cíle daného ročníku ze školního vzdělávacího programu, neboť ty jsou Ivanou Sobkovou vypsány.

Výrazná nepřesnost se objevila v poznámce č. 2 na s. 5, v které uvádí: „V ZUŠ probíhá v současné době výuka podle platných Rámcových vzdělávacích programů pro základní umělecké školství“. Nejedná se o více rámcových vzdělávacích programů, ale pouze o jeden, tudíž množné číslo není na místě. Dále jsou použity neodborné, či dokonce slangové výrazy ve větě: „Přípravka a první sedmiletý cyklus je určen pro žáky základních škola (cca 6-15 let)“. Správně sem patří výraz „přípravný ročník“; RVP ZUV není navázáno ani na základní, ani na střední školství, tudíž se zde nehovoří o žácích základních škol, ale jednotlivé ročníky jsou vymezeny věkem. Přípravné ročníky jsou určené pro žáky 5-6 let, I. stupeň pak pro žáky 7-15 let, nelze tedy použít výraz „cca“, byť v praxi je možné, že žák nastoupí až v 10 letech a pak I. stupeň ukončí později, jak v 15 let.

Stejně nepřesné je vymezení II. stupně a studia pro dospělé jako studium pro středoškoláky a vysokoškoláky, tato studia jsou též určena věkem.

Výše uvedené záměny, či nejasnosti v používání termínů, zvláště pak co se týče RVP ZUV, který není předmětem této práce, nezastiňují přínos habilitační práce Ivany Sobkové.

Za velmi cennou považuji kapitolu III. Co?. Vedoucími dětských a studentských souborů ukazuje cesty vzniku inscenací, upozorňuje na nutnost vyjasnit si s dětmi divadelní terminologii, např. rozdíl mezi etudou a improvizací s. 33-34. Toto ujasnění vede k přesnějšímu zadání a především pak k pochopení zadaného úkolu ze strany dětí.

Neustále zdůrazňování osobitosti jedinců i celých skupin, a tím pádem i různorodostí tvorby, která, jak i Ivana Sobková říká, končí až derniérou představení, je v podstatě tím nejzákladnějším specifickým dětského a studentského divadla.

Osobitá tvůrčí cesta je pak patrná z konkrétních inscenačních postupů v kapitole IV. „Jak? Konkrétní inscenační procesy“. Ty považuji za nejsilnější stránku habilitační práce. Tím, že se Ivana Sobková zabývá samostatně inscenacemi vycházejícími z literární předlohy, samostatně autorskou inscenací a též inscenací s historickou tematikou, poukazuje na nutnou rozdílnost tvorby nejen podle toho, jakou mám skupinu, jakého věku a jak jsou vybaveni dovednostmi pro tvorbu inscenace (viz předchozí kapitoly), ale také podle toho, co je podkladem pro inscenaci. Porovnání dvou inscenací Justýna a upíří s Kočičím králem, či Norní můry s Tančírnu přehledně v tabulkách pak ještě více dokresluje jedinečnost každé tvorby, i když tvůrčí proces je zdánlivě stejný.

Popis tvorby všech pěti inscenací, doplněný v příloze u inscenací Justýna a upíří a Kočičí palác ukázkami přípravných lekcí a jasnými cíli i přiloženým scénářem, dokládá a nepřímou i rozvádí teze popsané v kapitole III. „Co? Inscenační proces jako cesta“. Mnohé myšlenky řečené v obecné rovině, tak dostávají konkrétnější rozměr a jasnou podobu.

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce

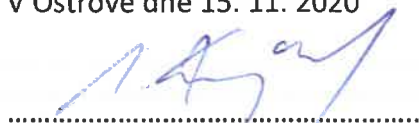
1. Jak byste vymezila pojmy herectví a dramatický projev obecně, nikoliv ve vztahu k dítěti

2. Co kdyby nějaký ředitel domu kultury, divadla řekl, že chce udělat nějakou konkrétní inscenaci v divadle s dětmi. Tedy ví „Co“, dokonce by měl i jasnou představu „Jak“. Teprve pak by hledal děti, aby mu naplnily jeho umělecké vize. Je to možné?

Závěr

Habilitační práce MgA. Ivany Sobkové Specifika dětského a studentského divadla **splňuje** požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Dramatická umění

V Ostrově dne 15. 11. 2020

.....
podpis oponenta